ePublishing

Εκπαίδευση, Δια Βίου Μάθηση, Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη, Καινοτομία και Οικονομία

Τόμ. 3 (2024)

Πρακτικά του 3ου Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου "Ελλάδα – Ευρώπη 2030: Εκπαίδευση, Έρευνα, Καινοτομία, Νέες Τεχνολογίες, Θεσμοί και Βιώσιμη Ανάπτυξη"

Τα προσωπικά και παιδαγωγικά οφέλη της χρήσης του προγράμματος GarageBand για τη μουσική πλαισίωση ενός αφηγηματικού κειμένου από Νηπιαγωγούς και φοιτήτριες Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Εκπαίδευσης και Αγωγής και η προοπτική της αξιοποίησής του στην

Ευάγγελος Θάνος , Γεωργία Παρπαρούση

doi: 10.12681/elrie.7140

Copyright © 2024, Ευάγγελος Θάνος , Γεωργία Παρπαρούση

Άδεια χρήσης Creative Commons Αναφορά 4.0.

Τα προσωπικά και παιδαγωγικά οφέλη της χρήσης του προγράμματος GarageBand για τη μουσική πλαισίωση ενός αφηγηματικού κειμένου από Νηπιαγωγούς και φοιτήτριες Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Εκπαίδευσης και Αγωγής και η προοπτική της αξιοποίησής του στην τάξη του Νηπιαγωγείου

Θάνος Ευάγγελος[1], Παρπαρούση Γεωργία[2]
vangelisthanos@yahoo.com , parparou@upatras.gr
[1] Εκπαιδευτικός, Μουσικός ΤΕ16, κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στις Επιστήμες της Αγωγής [2]Μέλος ΕΕΠ, Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Πανεπιστήμιο Πατρών

Περίληψη

Σκοπός της εργασίας αυτής συνιστά η εξέταση των κινήτρων της συμμετοχής των εκπαιδευτικών προσχολικής ηλικίας και των φοιτητριών Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής στο πλαίσιο της αξιοποίησης του προγράμματος GarageBand, καθώς και η ανάδειξη των θετικών στοιχείων που εγείρονται από την συμμετοχή τους. Ακόμη, πραγματοποιήθηκε η διερεύνηση των θετικών επιδράσεων σε προσωπικό και παιδαγωγικό επίπεδο μέσα από την ενασχόληση των συμμετεχουσών με το πρόγραμμα GarageBand, καθώς και η προοπτική της «ενσωμάτωσής» του στην τάξη του Νηπιαγωγείου στο μέλλον. Το δείγμα συγκροτήθηκε από 5 Νηπιαγωγούς και 3 φοιτήτριες Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Ηλικίας της χώρας. Οι συμμετέχουσες ανέφεραν την έκφραση των συναισθημάτων ως το κυριότερο από τα οφέλη που αποκόμισαν σε προσωπικό επίπεδο. Επίσης, το στοιχείο του πειραματισμού αναφέρθηκε ως τα βασικότερο παιδαγωγικό όφελος. Αναφορικά με την προοπτική της αξιοποίησης του προγράμματος GarageBand στην σχολική τάξη, οι συμμετέχουσες δήλωσαν ότι τάσσονται θετικά ως προς το γεγονός της «ενσωμάτωσής» του.

Λέξεις κλειδιά: Προσωπικά οφέλη, παιδαγωγικά οφέλη, πρόγραμμα GarageBand

Abstract

The purpose of this work is to examine the motivations of the participation of preschool teachers and students of Pedagogical Departments of Preschool Education in the context of the utilization of the GarageBand program, as well as to highlight the positive elements raised by their participation. Furthermore, the investigation of

the positive effects on a personal and pedagogical level was carried out through the participants' engagement with the GarageBand program, as well as the perspective of its "integration" in the Kindergarten class in the future. The sample was made up of 5 Kindergarten teachers and 3 students of Preschool Education Departments in the country. The participants reported the expression of emotions as the main benefit they received on a personal level. Also, the element of experimentation was mentioned as the main pedagogical benefit. Regarding the perspective of utilizing the GarageBand program in the classroom, the participants stated that they were positive about the fact of its "integration".

Keywords: Personal benefits, educational benefits, GarageBand program

1. Εισαγωγή

Περίπου από τις αρχές του 21ου αιώνα έως τις μέρες μας μπορεί κανείς να διακρίνει ότι η Τεχνολογία αναπτύσσεται με ραγδαίο τρόπο κι ότι ασκεί επίδραση στην Τέχνη. Συγκεκριμένα, στο μουσικό πεδίο, διαπιστώνεται μια ισχυρή «είσοδος» του διαδικτύου, καθώς και των σύγχρονων ψηφιακών συστημάτων, γεγονός που επιδρά στον τρόπο με τον οποίο η μουσική διδάσκεται (Γεωργάκη, 2004, σελ. 2-6, Σπυρόπουλος, 2016).

Υπάρχουν αρκετοί σχολιαστές οι οποίοι επισημαίνουν ότι οι μαθητές του 21ου αιώνα αποτελούν «προϊόντα» της σύγχρονης ψηφιακής πραγματικότητας και τούτο διότι χρησιμοποιούν σε σημαντικό βαθμό στο πλαίσιο της καθημερινότητάς τους διάφορα προϊόντα που συνδέονται με τις Ψηφιακές Τεχνολογίες (Haleem, Javaid, Qadri, & Suman 2022; Prensky, 2009, όπ. αναφ. στο Wise, Greenwood, & Davis, 2011, σελ. 118).

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της άτυπης διαδικασίας μάθησης και σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν την κριτική παιδαγωγική, οι οποίες προτάσσουν, μεταξύ άλλων, ότι μέσα από τον χειρισμό του ήχου, τη διαλεκτική σχέση που διαμορφώνεται μεταξύ των μαθητών και την έκφρασή τους για δημιουργία, οι μαθητές δύνανται να «ξεδιπλώσουν» τα συναισθήματά τους, να αναπτύξουν συνεργασίες και να «ηχοποιήσουν» εκφάνσεις του ψυχικού τους κόσμου (Bolton, 2008; Ruthmann, 2007; Sabet, 2020).

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στη χρήση του λογισμικού προγράμματος GarageBand ως προς την «ένδυση» αφηγηματικών κειμένων με μουσική από Νηπιαγωγούς που εργάζονται σε Νηπιαγωγεία του Νομού Αχαΐας και του Νομού Αττικής, καθώς και από φοιτήτριες που φοιτούν στο Τμήμα

Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΑΠΗ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) και στο Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (ΤΕΕΑΠΗ) του Πανεπιστημίου Πατρών.

Η επιλογή του συγκεκριμένου λογισμικού έγινε διότι παρέχει τη δυνατότητα σε χρήστες που δε διαθέτουν πρότερες μουσικές γνώσεις, να δημιουργήσουν, αλλά και να συνδυάσουν διαφορετικούς ήχους, ούτως ώστε να διαμορφώσουν, κατ' επέκταση, πρωτότυπες μουσικές συνθέσεις. Ακόμη, η συγκεκριμένη εφαρμογή «επιτρέπει» την πρόσβαση σε μία ευρεία γκάμα μουσικών οργάνων και ήχων, τα οποία δεν θα μπορούσε κανείς να έχει στην κατοχή του σε συμβατική μορφή. Τέλος, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το συγκεκριμένο λογισμικό δύναται να συντελέσει στην παροχή δημιουργικών μαθησιακών εμπειριών, στη διεύρυνση, καθώς και στην ενίσχυση της ακουστικής αντίληψης των χρηστών. Ως εκ τούτων, καθίσταται «ελκυστικό» στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας (Louth, 2015; Norman, 2021).

Στην έρευνά μας προσδιορίσαμε τη συμμετοχική διαδικασία του δείγματος στην παρουσίαση του προγράμματος GarageBand ως δυνατότητα από την πλευρά τους για πειραματισμό με τη μουσική σε συνάρτηση με την αξιοποίηση της μουσικής ψηφιακής τεχνολογίας υπό το πλαίσιο μιας άτυπης μάθησης. Αφόρμηση για τη δημιουργία της μουσικής σύνθεσης αποτέλεσε ένα αυτοσχέδιο αφηγηματικό κείμενο, το οποίο και δόθηκε στις συμμετέχουσες. Το κείμενο αυτό ήταν μικρό σε έκταση, διαμορφώθηκε από τον ίδιο τον ερευνητή και αποσκοπούσε να προσφέρει αφηγηματικές «εικόνες» στις συμμετέχουσες, ούτως ώστε να τις πλαισιώσουν με μουσικές συνθέσεις. Το αυτοσχέδιο κείμενο που διαμορφώθηκε μέσα από την «άντληση» εικόνων από «Το αηδόνι του Βασιλιά», ένα παραμύθι του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν, ήταν το εξής: «*Και τότε άνοιξε τα μεγάλα της μάτια και βρέθηκε ξαφνικά στη χώρα του Πουθενά… Υπέροχα τοπία, λίμνες, ποτάμια, παράξενα λουλούδια, μελωδίες από κελαηδίσματα πουλιών… και στο βάθος... ένα άσπρο παλάτι..!*».

Στο πλαίσιο ανασκόπησης της επιστημονικής βιβλιογραφίας προκύπτει ότι μια σειρά από έρευνες ασχολούνται με την συμβολή της αξιοποίησης των δυνατοτήτων του GarageBand στην εκπαίδευση (Bell, 2015; Muller, 2016). Ακόμη, ορισμένες έρευνες εστιάζουν στην αποτελεσματικότητα της χρήσης του GarageBand στην σύνθεση μουσικής στο πλαίσιο της σχολικής τάξης (Bandlien, 2020; Sabet, 2018; Wise, 2016). Επίσης, άλλες έρευνες εξετάζουν

κατά πόσο οι μαθητές αλληλεπιδρούν μεταξύ τους κατά την διαδικασία σύνθεσης μουσικής στην σχολική τάξη μέσω της χρήσης του προγράμματος GarageBand (Huovinen & Rautanen, 2020; Sabet, 2020). Η συμβολή της παρούσας έρευνας στην προώθηση της επιστήμης έγκειται στο γεγονός ότι δεν έχει διαμορφωθεί μέχρι στιγμής μία ανάλογη προβληματική που να θέτει στο επίκεντρο του ερευνητικού ενδιαφέροντος την αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand από εκπαιδευτικούς και φοιτητές των Τμημάτων Προσχολικής Εκπαίδευσης και Αγωγής, προκειμένου να συνθέσουν μουσική για την πλαισίωση ενός αφηγηματικού κειμένου.

Σκοπός της συγκεκριμένης ερευνητικής μελέτης είναι η διερεύνηση των κινήτρων της συμμετοχής Νηπιαγωγών και φοιτητριών των Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής αναφορικά με την παρουσίαση του προγράμματος GarageBand. Επιπλέον, εξετάστηκαν τα προσωπικά και τα παιδαγωγικά οφέλη που αποκόμισαν οι συμμετέχουσες, καθώς και η προοπτική της «ενσωμάτωσης» και της αξιοποίησής του στην τάξη του Νηπιαγωγείου στο μέλλον.

2. Θεωρητικό υπόβαθρο

2.1 Ενσωμάτωση των Ψηφιακών Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση

Η ενσωμάτωση των Ψηφιακών Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία και οι μετασχηματιστικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία συνιστούν τμήμα μιας παγκόσμιας αλλαγής σε κοινωνικο-πολιτισμικό επίπεδο, η οποία απορρέει από την «είσοδο» των Τεχνολογιών αυτών (Savage, 2007). Η αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας και των πόρων της στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας οδήγησε στην υιοθέτηση νέων προσεγγίσεων στην διδασκαλία και την εκμάθηση της μουσικής. Μέσα από την εμπλοκή τους σε ψηφιακές μουσικές δραστηριότητες, όπως λ.χ. η σύνθεση μουσικής, οι μαθητές έχουν την δυνατότητα να συνεργαστούν, να δημιουργήσουν, να εκφραστούν και να καλλιεργήσουν» την κριτική τους σκέψη (McKnight, O'Malley, Ruzic, Horsley, Franey, & Bassett, 2016, Sabet, 2020).

2.2 Χαρακτηριστικά του προγράμματος GarageBand

Το GarageBand είναι εφαρμογή για συσκευές που υποστηρίζουν λογισμικό της εταιρίας Apple, μέσω της οποίας οι χρήστες μπορούν να δημιουργήσουν μουσική. Στην περίπτωση των συσκευών της Apple, το εν λόγω πρόγραμμα

είναι ήδη εγκαταστημένο με την αγορά τους. Το GarageBand διαθέτει, μεταξύ άλλων (Hart, 2018; Huovinen & Rautanen, 2020):

- εικονικά όργανα που ο χρήστης της εφαρμογής μπορεί να παίξει αγγίζοντας την οθόνη (touch screen),

- «έξυπνα όργανα» (smart instruments) τα οποία είναι ενσωματωμένα και προσφέρουν τη δυνατότητα για την εκτέλεση επαναλαμβανόμενων μοτίβων σχετικά με τις συγχορδίες που θα επιλεχθούν από τον ίδιο το χρήστη, και,

- πολυάριθμους προηχογραφημένους ήχους, αλλά και μουσικά μοτίβα, τα οποία ο χρήστης έχει τη δυνατότητα είτε να τα συνδυάσει, είτε να τα ενσωματώσει στη μουσική του σύνθεση.

2.3 Θετικά και αρνητικά στοιχεία του προγράμματος GarageBand

Στα θετικά στοιχεία του προγράμματος εντάσσεται η αυτόματη εκτέλεση των συγχορδιών, που μπορούν να με ποικίλους τρόπους, γεγονός που συνιστά μια σημαντική δυνατότητα που το ίδιο το πρόγραμμα παρέχει. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα υλοποιεί την εκτέλεση της αρμονικής διαδοχής (chord progression) των νοτών με σταθερότητα στο ρυθμό, με αποτέλεσμα να αποφεύγονται οι ρυθμικές «ατέλειες». Το γεγονός αυτό συμβάλλει στο να «οικοδομήσουν» οι χρήστες μια μελωδία πάνω σ’ αυτές (Sabet, 2018, σελ. 168).

Στα αρνητικά στοιχεία του προγράμματος συγκαταλέγεται το κόστος που απαιτείται για να αποκτηθεί το GarageBand, καθώς παρουσιάζει συμβατότητα αποκλειστικά με συσκευές που υποστηρίζουν λογισμικό της εταιρείας Apple. Επιπλέον, εντάσσεται και η «εξάλειψη» (βασικών και μη) γνωστικών βημάτων που συνδέονται με τη μουσική και τη μάθηση (English, Lumb & Davidson, 2021, σελ. 279).

3. Μεθοδολογία

Στην εργασία αυτή μας απασχόλησε η απάντηση στα εξής ερευνητικά ερωτήματα:

- Ποια είναι τα κίνητρα συμμετοχής και ποια είναι τα θετικά σημεία που προκύπτουν από τη συμμετοχή των Νηπιαγωγών και των φοιτητριών των Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής που

συμμετείχαν στο σεμινάριο παρουσίασης του προγράμματος GarageBand;

- Ποια είναι τα οφέλη σε προσωπικό και παιδαγωγικό επίπεδο που αποκόμισαν οι εκπαιδευτικοί προσχολικής ηλικίας και οι φοιτήτριες των Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής, που έλαβαν μέρος στην έρευνα αυτή;

- Ποια είναι η μελλοντική αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand και των δυνατοτήτων του στη σχολική τάξη, καθώς και ποιος είναι ο βαθμός της ενσωμάτωσής του στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας;

Το δείγμα της έρευνας συγκροτήθηκε από 5 Νηπιαγωγούς και 3 φοιτήτριες Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Ηλικίας της χώρας. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 (Δεκέμβριος 2021 έως Ιανουάριος 2022), με εξ αποστάσεως συνεδρίες μέσω της πλατφόρμας Zoom. Αρχικά, πραγματοποιήθηκε στις συμμετέχουσες μια εισαγωγική παρουσίαση των βασικότερων στοιχείων της μουσικής και των δυνατοτήτων του προγράμματος GarageBand σε εφαρμοσμένο πλαίσιο. Έπειτα, κλήθηκαν να ηχογραφήσουν και να «ντύσουν» με μουσική ένα μικρό σε έκταση αφηγηματικό κείμενο, που τους έδωσε ο ερευνητής.

Η παρουσίαση του προγράμματος περιλαμβάνει τους ακόλουθους άξονες:

1ηΣυνάντηση: Παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών του προγράμματος GarageBand

2η Συνάντηση: Ηχογράφηση του δοσμένου κειμένου, πειραματισμός και συνδυασμός ήχων του προγράμματος

3η Συνάντηση: Σύνθεση, πλαισίωση του κειμένου με μουσική, επεξεργασία και ακρόαση για έλεγχο των ηχητικών συνδυασμών

4η Συνάντηση: Παρουσίαση του τελικού αποτελέσματος - Συζήτηση

Τα δεδομένα της έρευνας συλλέχθηκαν με την πραγματοποίηση ημιδομημένων συνεντεύξεων (Bryman, 2017; Robson, 2007). Η ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων και του περιεχομένου τους πραγματοποιήθηκε με την τεχνική της ποιοτικής ανάλυσης (Krippendorff, 2004).

Τα ερευνητικά δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από τη διεξαγωγή ημιδομημένων συνεντεύξεων σε 5 Νηπιαγωγούς (μόνιμες και αναπληρώτριες) των Νομών Αχαΐας και Αττικής, καθώς και σε 3 φοιτήτριες Γ' και Δ' έτους του ΤΕΑΠΗ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του ΤΕΕΑΠΗ του Πανεπιστημίου Πατρών παρουσιάζονται και αναλύονται παρακάτω:

- Λόγοι/Κίνητρα συμμετοχής - θετικά σημεία από τη συμμετοχή των του δείγματος στο σεμινάριο παρουσίασης του προγράμματος GarageBand
    - Κύριοι λόγοι για τη συμμετοχή των φοιτητριών και νηπιαγωγών στην έρευνα
    - Θετικά στοιχεία που προκύπτουν από την αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand
- Προσωπικά και Παιδαγωγικά οφέλη
    - Οφέλη των συμμετεχόντων σε προσωπικό επίπεδο μέσα από την αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand
    - Παιδαγωγικά οφέλη των συμμετεχόντων μέσα από την αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand
- Μελλοντική αξιοποίηση του προγράμματος Garageband και του παραγόμενου από αυτό «υλικού»
    - Αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand και των δυνατοτήτων του στο πλαίσιο της σχολικής τάξης - Βαθμός αξιοποίησης

4. Παρουσίαση και ανάλυση των αποτελεσμάτων από τη διεξαγωγή ημιδομημένων συνεντεύξεων

4.1.1 Κύριοι λόγοι για τη συμμετοχή των φοιτητριών και νηπιαγωγών στην έρευνα

Τρεις συμμετέχουσες ανέφεραν ότι ο βασικότερος λόγος που συμμετείχαν ήταν το προσωπικό τους ενδιαφέρον. Χαρακτηριστική είναι η παρακάτω δήλωση:

> *«…Ο κυριότερος λόγος που συμμετείχα στο συγκεκριμένο project ήταν από προσωπικό ενδιαφέρον...»* (Σ.3, Νηπιαγωγός)

Επιπλέον, δύο συμμετέχουσες δήλωσαν ως κυριότερο λόγο τη δυνατότητα να μάθουν τις λειτουργίες του προγράμματος, το οποίο είχαν εγκαταστήσει

με την αγορά των συσκευών τους, αλλά δεν το είχαν χρησιμοποιήσει. Ενδεικτική είναι η ακόλουθη αναφορά:

> *«...Ήταν ήδη εγκατεστημένο* (σ.σ. το πρόγραμμα GarageBand) *στο κινητό μου όταν το αγόρασα. Το είχα ανοίξει στο παρελθόν, αλλά δεν μπορούσα να καταλάβω πώς λειτουργεί. Με την συμμετοχή μου στην έρευνα σκέφτηκα ότι θα μάθω για τις λειτουργίες του, το όφελος που θα είχα, αλλά και το πώς θα μπορούσα να το χρησιμοποιήσω στην τάξη…»* (Σ.2, Νηπιαγωγός)

Ακόμη, όπως διαφαίνεται στα παρακάτω αποσπάσματα συνεντεύξεων (Σ.1, Σ.8), δύο συμμετέχουσες υποστήριξαν ότι η συμμετοχή τους στο πρόγραμμα τούς έδωσε τη δυνατότητα να «συνδιαλλαγούν» με το πεδίο της μουσικής μέσα από το πεδίο της μουσικής τεχνολογίας:

> *«…Ο λόγος που συμμετείχα ήταν για να αποκτήσω γνώσεις για τη μουσική μέσω ενός προγράμματος που συνδέεται με την τεχνολογία, όπως το συγκεκριμένο..»* (Σ.1, Νηπιαγωγός)

> *«..Ήθελα να ασχοληθώ με κάποιον τρόπο με την μουσική, διότι δεν είχα την ευκαιρία να το κάνω στο παρελθόν..»* (Σ.8, Φοιτήτρια)

Τέλος, μία συμμετέχουσα ανέφερε ως βασικότερο λόγο τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάστηκε το πρόγραμμα από διδάσκουσα του Τμήματος στο οποίο φοιτούσε. Η ίδια δηλώνει χαρακτηριστικά:

> *«…Μου κίνησε το ενδιαφέρον ο τρόπος που μας το παρουσίασε στην αίθουσα η κυρία Χ (καθηγήτρια ΤΕΕΑΠΗ)..»* (Σ.7, Φοιτήτρια)

4.1.2 Θετικά στοιχεία που προκύπτουν από την αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand

Η επεξεργασία και η ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων ανέδειξε τη δημιουργικότητα ως κύριο θετικό στοιχείο από την πλειοψηφία των συμμετεχουσών. Ενδεικτική είναι η παρακάτω αναφορά:

> *«..Είναι μία δημιουργική διαδικασία..(...), αντιλαμβάνεσαι, έστω και σε μικρό βαθμό, το πώς "χτίζεται" η μουσική…»* (Σ.4, Νηπιαγωγός)

Δύο συμμετέχουσες δήλωσαν, μαζί με τη δημιουργικότητα, και την απόκτηση γνώσεων, σε ένα αρχικό επίπεδο, μέσα από την αξιοποίηση του εν λόγω προγράμματος. Μία εκ των δύο συμμετεχουσών ανέφερε το εξής:

> *«…Στα θετικά στοιχεία συγκαταλέγονται η απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων μουσικής, καθώς και χρήσης της μουσικής μέσω του συγκεκριμένου προγράμματος, κατά την πρώτη επαφή μου με αυτό...»* (Σ.1, Νηπιαγωγός)

Επίσης, πέντε συμμετέχουσες ανέφεραν ως κυριότερα θετικά στοιχεία, εκτός από το στοιχείο της δημιουργικότητας, τη συνύπαρξη, στο πλαίσιο μιας συσκευής, ποικίλων μουσικών οργάνων ψηφιακού χαρακτήρα, αλλά και την πολλαπλότητα του συνδυασμού των ήχων. Χαρακτηριστικά, μία εκ των πέντε συμμετεχουσών δήλωσε τα ακόλουθα:

> *«…Οι πολλοί τρόποι συνδυασμού των μουσικών οργάνων και των ήχων που δίνει το πρόγραμμα, ώστε να προκύψει ένα μουσικό κομμάτι (...) Και όλα αυτά σε ένα κινητό!…»* (Σ.2, Νηπιαγωγός)

Τρεις συμμετέχουσες ανέφεραν ως ένα από τα βασικότερα θετικά στοιχεία, τη δυνατότητα να «ασχοληθούν» με τα ψηφιακά μουσικά όργανα του προγράμματος τη δεδομένη στιγμή που το επιθυμούν, καθώς αυτό θα ήταν σχεδόν αδύνατο να υλοποιηθεί σε ρεαλιστικό πλαίσιο. Δηλαδή, είναι σχεδόν απίθανο να διαθέτει κανείς τόσα πολλά μουσικά όργανα σε συμβατική μορφή και να έχει πρόσβαση σε αυτά ανά πάσα ώρα και στιγμή. Ωστόσο, αυτό είναι κάτι που απαντάται στην περίπτωση του προγράμματος GarageBand. Ενδεικτική είναι η παρακάτω αναφορά:

> *«…Μπορείς να παίξεις κάποιο όργανο από την οθόνη του τηλεφώνου σαν να είναι στην «κανονική» του μορφή, χωρίς να το έχεις στο σπίτι σου, αλλά συνεχώς μαζί σου…»* (Σ.8, Φοιτήτρια)

Τέλος, τρεις συμμετέχουσες υποστήριξαν ότι η οθόνη αφής των φορητών συσκευών τους (iPad, iPhone) τούς έδωσε τη δυνατότητα εύκολης και γρήγορης αξιοποίησης των δυνατοτήτων του προγράμματος, ούτως ώστε να δημιουργήσουν μουσική.

4.2 Προσωπικά και Παιδαγωγικά οφέλη

4.2.1 Οφέλη των συμμετεχόντων σε προσωπικό επίπεδο μέσα από την αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand

Σχετικά με τα οφέλη των συμμετεχουσών σε προσωπικό επίπεδο, η ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων έδειξε ότι το στοιχείο της έκφρασης των συναισθημάτων είναι εκείνο που υπερέχει στις απαντήσεις τους. Ενδεικτική είναι η παρακάτω αναφορά:

> *«…Με εμπνέει να κάνω κάτι δικό μου και να μην είναι καθοδηγούμενο (…) Παρά την μικρή διάρκεια του project, με βοήθησε να εκφραστώ και να «κάνω» μουσική κάποια συναισθήματά μου…»* (Σ.2, Νηπιαγωγός)

Τέσσερις συμμετέχουσες ανέδειξαν το στοιχείο της προσωπικής ικανοποίησης και του ενθουσιασμού, στο πλαίσιο της συμμετοχής τους κατά την παρουσίαση του εν λόγω προγράμματος. Χαρακτηριστική είναι η ακόλουθη δήλωση:

> *«…Μέσα από την συμμετοχή μου στο πρόγραμμα, αισθάνομαι ικανοποίηση που μπόρεσα να προσθέσω «δική» μου μουσική σε ένα αφηγηματικό κείμενο, παρά το γεγονός ότι ασχολήθηκα αρκετές ώρες για να το καταφέρω (…) Το γεγονός ότι δεν χρησιμοποίησα το πεντάγραμμο, νότες, κ.λπ., βοήθησε σ' αυτό…»* (Σ.1, Νηπιαγωγός)

Από τις απαντήσεις δύο συμμετεχουσών (Σ.3, Σ.8) αναδεικνύεται το στοιχείο της προσωπικής «έκθεσης» σε άλλους υπό το πλαίσιο της αξιοποίησης του προγράμματος και, συγκεκριμένα, μέσω της ηχογράφησης της φωνής τους και της προσθήκης μουσικής στο ηχογραφημένο κείμενο:

> *«Ντρέπομαι να ακούω τον εαυτό μου ηχογραφημένο να τραγουδάει ή να μιλάω σε πάρα πολύ κόσμο. Όμως, δεν είχα πρόβλημα να κοινοποιήσω τις* (σ.σ. μουσικές) *ιδέες μου στην άλλη κοπέλα ή στον ερευνητή…»* (Σ.3, Νηπιαγωγός)

> *«Δεν θα έπαιζα μουσική μπροστά σε κόσμο (...) Μέσα από το πρόγραμμα «παρουσιάστηκε» η μουσική μου…»* (Σ.8, Φοιτήτρια)

Στα παραπάνω οφέλη εντάσσεσαι και η ομαδικότητα, στοιχείο το οποίο επισημάνθηκε από μία συμμετέχουσα (Σ.4). Η συγκεκριμένη Νηπιαγωγός

πρότεινε τη σύσταση ομάδας με μια ακόμη συμμετέχουσα, ούτως ώστε να συνεργαστούν στο πλαίσιο των αναγκών της έρευνας. Η ίδια δηλώνει χαρακτηριστικά:

> *«…Γνώρισα λίγο περισσότερο την κοπέλα που συνεργαστήκαμε, μέσα από τις μουσικές της προτάσεις και επιλογές (…) Βέβαια, βοήθησε και το γεγονός ότι δεν χρειάστηκε να είμαστε σε υπολογιστή για να το φτιάξουμε* (σ.σ. το κείμενο και την μουσική). *Ανά πάσα ώρα και στιγμή μπορούσαμε να το δουλέψουμε…»* (Σ.4, Νηπιαγωγός)

4.2.2 Παιδαγωγικά οφέλη των συμμετεχόντων μέσα από την αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand

Όσον αφορά τα παιδαγωγικά οφέλη μέσα από τη χρήση του προγράμματος GarageBand, η ανάλυση των δεδομένων των συνεντεύξεων ανέδειξε το στοιχείο του πειραματισμού μέσα από τις απαντήσεις της πλειοψηφίας των συμμετεχουσών. Ενδεικτική είναι η παρακάτω δήλωση:

> *«…Μπήκα σε μια διαδικασία πειραματισμού για το ταίριασμα της «κατάλληλης» μουσικής στα λόγια του κειμένου...»* (Σ.1, Νηπιαγωγός)

Σύμφωνα με τις απαντήσεις δύο συμμετεχουσών (Σ.3, Σ.4), η συνεργατικότητα και η ανταλλαγή απόψεων για τη διαμόρφωση ενός κοινού μουσικού αποτελέσματος εντάσσονται, επίσης, στα παιδαγωγικά οφέλη:

> *«…Νιώθω χαρά και ικανοποίηση για το αποτέλεσμα που δημιουργήσαμε με την κοπέλα που συνεργαστήκαμε (...) Μας βοήθησε να ανταλλάξουμε απόψεις ως προς τον συνδυασμό ήχων…»* (Σ.3, Νηπιαγωγός)

> *«… Μέσα από τη συνεργασία που είχα με την 'Χ' νιώθω ότι λειτουργήσαμε ομαδικά όταν φτιάχναμε ήχους για να βγει το μουσικό κομμάτι μας…»* (Σ.4, Νηπιαγωγός)

Ακόμη, όπως προκύπτει με βάση το ακόλουθο απόσπασμα συνέντευξης, μία συμμετέχουσα (Σ.5) επεσήμανε τη σημασία της απόκτησης έστω και κάποιων ελάχιστων γνώσεων σχετικά με τη δημιουργία μουσικής, συγκαταλέγοντάς το στα παιδαγωγικά οφέλη που προκύπτουν μέσα από την αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand:

«…Αισθάνομαι ότι έχω αποκτήσει έστω και κάποιες ελάχιστες γνώσεις για το πώς μπορώ να φτιάξω μουσική…» (Σ.5, Νηπιαγωγός)

Τέλος, μία συμμετέχουσα (Σ.7) υπογράμμισε ως παιδαγωγικό όφελος την πρόθεσή της να επιλέγει με προσεκτικό τρόπο και με τη χρήση διαφορετικών κριτηρίων τη μουσική που θα αξιοποιήσει στην τάξη της στο μέλλον, με σκοπό την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων:

«Θα αξιοποιήσω περισσότερο το κομμάτι της μουσικής στην τάξη (…) Θα επιλέξω με άλλα κριτήρια και πιο προσεκτικά την μουσική που θα βάλω στην τάξη για δραστηριότητες μέσα από το διαδίκτυο …» (Σ.7, Φοιτήτρια)

4.3 Μελλοντική αξιοποίηση του προγράμματος Garageband και του παραγόμενου από αυτό «υλικού»

4.3.1 Αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand και των δυνατοτήτων του στο πλαίσιο της σχολικής τάξης - Βαθμός αξιοποίησης

Από την ανάλυση του ερευνητικού υλικού προέκυψε ότι οι συμμετέχουσες τάσσονται υπέρ της αξιοποίησης του προγράμματος GarageBand στο πλαίσιο της σχολικής τάξης. Αναφορικά με τους τρόπους της ενσωμάτωσής του, οι συμμετέχουσες εξέφρασαν διαφορετικούς λόγους. Από τις απαντήσεις τεσσάρων συμμετεχουσών αναδεικνύεται η αξιοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος με δημιουργικό τρόπο κατά την ενσωμάτωσή του εντός της σχολικής τάξης. Η παρακάτω συμμετέχουσα δηλώνει χαρακτηριστικά:

«…Είναι μία καλή ιδέα για να παίξουμε δημιουργικά με τα παιδιά (…) Να κάνουν ηχογράφηση του εαυτού τους, να συναποφασίσουν ποιος ήχος ταιριάζει καλύτερα σε μία πρόταση…» (Σ.1, Νηπιαγωγός)

Δύο από τις πέντε συμμετέχουσες ανέφεραν ότι θα χρησιμοποιούσαν το συγκεκριμένο πρόγραμμα εν μέρει, καθώς οι ίδιες υποστηρίζουν ότι η δημιουργία και η ενσωμάτωση μουσικής, μέσα από την αξιοποίηση του προγράμματος, σε εκτενή κείμενα συνιστά μια κοπιώδη και χρονοβόρα διαδικασία. Ενδεικτική είναι η ακόλουθη αναφορά:

«…Θα το αξιοποιούσα εν μέρει. Δηλαδή, όχι να φτιάξω μουσική για ένα ολόκληρο παραμύθι, που πιστεύω ότι θέλει πολύ δουλειά

και χρόνο, αλλά σίγουρα για μικρά κείμενα, όπως αυτό που κάναμε.…» (Σ.6, Φοιτήτρια)

Επίσης, δύο συμμετέχουσες υποστήριξαν ότι θα ενσωμάτωναν το πρόγραμμα στη διδακτική διαδικασία, αφού προηγουμένως οι ίδιες το μάθαιναν επαρκώς και, στη συνέχεια, θα πειραματίζονταν μαζί με τα παιδιά. Χαρακτηριστική είναι η ακόλουθη δήλωση:

«…Θα το αξιοποιούσα, αφού πρώτα φροντίσω να μάθω σχετικά καλά το συγκεκριμένο πρόγραμμα μουσικής και μετά θα πειραματιζόμασταν μαζί με τα παιδιά...» (Σ.4, Νηπιαγωγός)

Ακόμη, δύο συμμετέχουσες (Σ.2, Σ.5), οι οποίες φέρουν στοιχειώδεις γνώσεις στη μουσική, επεσήμαναν, μεταξύ άλλων, ότι θα αξιοποιούσαν το εν λόγω πρόγραμμα αποβλέποντας στη «γνωριμία» των παιδιών με τα μουσικά όργανα, έστω και σε ψηφιακή μορφή, ούτως ώστε να συμβάλλουν στην κάλυψη των μουσικών «αναγκών» των μαθητών κατά την εκπαιδευτική διαδικασία:

«…Να γνωρίσουν τα παιδιά μέσα από το πρόγραμμα τους ήχους των μουσικών οργάνων και να τους συνδυάσουν μεταξύ τους (…) Τα παιδιά «διψάνε» να ακούσουν νέους ήχους από μουσικά όργανα...» (Σ.2, Νηπιαγωγός)

«…Να έρθουν σε επαφή με εικονικά μουσικά όργανα και να αισθανθούν πώς είναι ο ήχος του βιολιού, της κιθάρας (...) Θα βοηθήσει, πιστεύω, ιδιαίτερα τα παιδιά που δεν έχουν κάποιο μουσικό όργανο στο σπίτι τους…» (Σ.5, Νηπιαγωγός)

5. Συζήτηση

Σύμφωνα με την ανάλυση των δεδομένων της έρευνας, το προσωπικό ενδιαφέρον επισημάνθηκε ως ο βασικότερος λόγος σχεδόν από το μισό αριθμό του δείγματος αναφορικά με τη συμμετοχή του στο σεμινάριο παρουσίασης του προγράμματος GarageBand. Το συγκεκριμένο εύρημα συμφωνεί με ερευνητικό εύρημα του Savage (2005), ο οποίος ισχυρίστηκε ότι ο λόγος για την αξιοποίηση της τεχνολογίας σχετικά με τη σύνθεση μουσικής ήταν η προσωπική αναζήτηση και η «περιέργεια» από τους ίδιους τους συμμετέχοντες.

Επίσης, ένας περιορισμένος αριθμός του δείγματος ανέφερε ότι βασικός λόγος για τη συμμετοχή τους αποτέλεσε το γεγονός της εκμάθησης των

χαρακτηριστικών και των λειτουργιών ενός προγράμματος, το οποίο είχαν ήδη εγκαταστήσει όταν αγόρασαν τις συσκευές τους, αλλά δεν είχαν αξιοποιήσει ποτέ. Ειδικότερα, η αξιοποίηση των δυνατοτήτων του Garageband, μέσα από την χρήση οθονών αφής στις φορητές συσκευές τους (iPad, iPhone), συνέβαλε στην άμεση και «εύκολη» σύνθεση μουσικών μοτίβων (Hart, 2018).

Ακόμη, ένας μικρός αριθμός συμμετεχουσών υποστήριξε ότι μέσα από τη συμμετοχή τους στο σεμινάριο παρουσίασης του εν λόγω προγράμματος είχαν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με το πεδίο της μουσικής, μέσω του πεδίου της μουσικής τεχνολογίας. Το εύρημα αυτό συνάδει με εύρημα της έρευνας του Sabet (2018, σελ. 166), στην οποία αναδεικνύεται ότι οι συμμετέχουσες ήρθαν σε επαφή με στοιχεία της μουσικής, όπως λ.χ. η μελωδία και ο ρυθμός, αξιοποιώντας τα με εποικοδομητικό τρόπο.

Όσον αφορά τα θετικά στοιχεία που προέκυψαν από τη συμμετοχή του δείγματος στην παρουσίαση του εν λόγω προγράμματος, η πλειοψηφία αυτών ανέφερε ως βασικότερο στοιχείο τη δημιουργικότητα. Με βάση ένα εύρος ερευνών (Bandlien, 2020; Muller, 2016: Sabet, 2020), η ενσωμάτωση και η αξιοποίηση της μουσικής τεχνολογίας στην εκπαίδευση, σε εφαρμοσμένο πλαίσιο, δύνανται να συντελέσουν σε σημαντικό βαθμό στην ενίσχυση της δημιουργικότητας.

Επίσης, σχετικά με τη δημιουργία μουσικής, παρέχεται στα άτομα η ευκαιρία να ενισχύσουν τη δημιουργική τους σύνθεση υπό το πλαίσιο υλοποίησης δραστηριοτήτων ανεξάρτητα από το μουσικό τους υπόβαθρο (Nielsen, 2013). Κι αυτό διότι δε συνιστά προαπαιτούμενο να φέρουν τα άτομα πρότερες μουσικές γνώσεις ή γνώση της μουσικής σημειογραφίας (Bauer, 2014, σελ. 30, όπ. αναφ. στο Sabet, 2018, σελ. 178).

Μία μερίδα των συμμετεχουσών έκανε λόγο για τη δυνατότητα απόκτησης γνώσεων, σε ένα πρωταρχικό πλαίσιο, μέσα από την αξιοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος. Με βάση την έρευνα του Bandlien (2020), μέσω της συμμετοχής των ατόμων με ενεργό τρόπο σε δημιουργικού τύπου μουσικές δραστηριότητες έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν γνώσεις. Η σύνθεση μουσικής υπό το πλαίσιο αξιοποίησης του προγράμματος GarageBand καθίσταται μια «ελκυστική» δραστηριότητα μουσικής μέσω της τεχνολογίας και η εφαρμογή της σε διδακτικό πλαίσιο συντελεί με τρόπο καθοριστικό στο «χτίσιμο» της γνώσης των μαθητών.

Επιπλέον, ένας περιορισμένος αριθμός του δείγματος ανέφερε ότι η συμμετοχή τους στην παρουσίαση του εν λόγω προγράμματος τους έδωσε την ευκαιρία να παρατηρήσουν, εκ των έσω, τη διαδικασία με βάση την οποία οικοδομείται μια μουσική σύνθεση. Αντίστοιχα ευρήματα ερευνών ανέδειξαν ότι μέσω της ενασχόλησης και της αξιοποίησης μιας σειράς δυνατοτήτων του προγράμματος GarageBand, τα άτομα μπόρεσαν να αντιληφθούν το πώς κάποια στοιχεία της μουσικής συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας μουσικής σύνθεσης (Nielsen, 2013; Sabet, 2018, σελ. 168).

Πάνω από τις μισές συμμετέχουσες συμπεριέλαβαν στα θετικά στοιχεία που προέκυψαν από τη συμμετοχή τους στο σεμινάριο παρουσίασης του προγράμματος GarageBand τη συσσώρευση διαφορετικών μουσικών οργάνων και προηχογραφημένων ήχων σε ψηφιακή μορφή, τα οποία εμπεριέχονται στις δυνατότητες που προσφέρει το εν λόγω πρόγραμμα και υπάρχουν ενσωματωμένα σε μια κινητή συσκευή, όπως λ.χ. iPhone και iPad (Norman, 2021). Με βάση τον Sabet (2018, σελ. 170), η συγκέντρωση ενός διευρυμένου αριθμού οργάνων σε μια μουσική εφαρμογή δύναται να συμβάλει στην ενίσχυση της δημιουργικότητας των μαθητών. Και τούτο διότι, οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν μέσα από ένα εύρος ήχων και μουσικών οργάνων προκειμένου να διαμορφώσουν το μουσικό τους «μωσαϊκό».

Τέλος, στα θετικά στοιχεία που προέκυψαν από τη συμμετοχή του δείγματος στο συγκεκριμένο σεμινάριο, διαπιστώθηκε ότι σχεδόν οι μισές συμμετέχουσες συμπεριέλαβαν σ' αυτά τη δυνατότητα επαφής με τα ποικίλα ψηφιακά μουσικά όργανα του προγράμματος GarageBand, κάτι που θα ήταν δύσκολο να υλοποιηθεί σε ρεαλιστικό πλαίσιο. Το συγκεκριμένο εύρημα συνάδει με ανάλογα ευρήματα της έρευνας του Sabet (2018, σελ. 170), βάσει των οποίων οι χρήστες του προγράμματος GarageBand έχουν τη δυνατότητα να πειραματιστούν ή/και να παίξουν με πολλαπλά μουσικά όργανα που θα ήταν απίθανο να διαθέτουν οι ίδιοι. Η παρουσία πολλών και διαφορετικών μουσικών οργάνων σε ψηφιακή μορφή παρέχει στους χρήστες μια σειρά από δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσουν τις δικές τους μουσικές συνθέσεις.

Αναφορικά με τα οφέλη σε προσωπικό επίπεδο μέσα από τη χρήση του προγράμματος GarageBand, βρέθηκε ότι οι περισσότερες συμμετέχουσες ανέφεραν στις απαντήσεις τους την έκφραση των συναισθημάτων ως το κυριότερο στοιχείο. Τα ψηφιακά «εργαλεία» φαίνεται ότι συνιστούν πρόσφορο «τόπο» ούτως ώστε τα άτομα να μπορούν να εκδηλώσουν τον

εσωτερικό τους «κόσμο» (Nilsson & Folkestad, 2005). Επίσης, η έκφραση των συναισθημάτων και ο μετασχηματισμός αυτών σε μουσικές δημιουργίες δύναται να πραγματοποιηθεί μέσω της συμμετοχής των ατόμων σε δραστηριότητες που εμφανίζουν σύνδεση με διάφορα πεδία της τέχνης, όπως λ.χ. με τη μουσική (Biesta, 2018, όπ. αναφ. στο Bandlien, 2020, σελ. 237).

Όσον αφορά τα παιδαγωγικά οφέλη που προέκυψαν μέσα από την αξιοποίηση του εν λόγω προγράμματος, από την ανάλυση των δεδομένων των συνεντεύξεων βρέθηκε ότι ο πειραματισμός συνιστά το κυριότερο στοιχείο σύμφωνα με τις δηλώσεις των συμμετεχουσών. Μάλιστα, αξίζει να επισημανθεί ότι το γεγονός της απουσίας της σημειογραφίας αλλά και των εξειδικευμένων συμβόλων της μουσικής δίνει στους χρήστες τη δυνατότητα να επικεντρωθούν στη διαδικασία του πειραματισμού κατά τη διαμόρφωση μελωδικών και ρυθμικών συνθέσεων (Hoffman & Carter, 2013). Το πρόγραμμα GarageBand φαίνεται ότι προσφέρει τα κατάλληλα «εργαλεία» ούτως ώστε να πραγματοποιηθούν δημιουργικές δραστηριότητες, καθώς επίσης παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες να πειραματιστούν με διαφορετικούς ήχους σε συνάρτηση με γλωσσικού τύπου κείμενα, με την προσθήκη πολλαπλών μουσικών οργάνων και προηχογραφημένων μοτίβων στο πλαίσιο της διαδικασίας μουσικών συνθέσεων (Chen, 2012; Muller, 2016, σελ. 555).

Επίσης, προβάλλεται το στοιχείο της συνεργατικότητας με βάση τις απαντήσεις των συμμετεχουσών που συγκρότησαν μια ομάδα, έπειτα από επιλογή τους, κατά τη συμμετοχή τους στην έρευνα, συνθέτοντας μαζί ένα μουσικό κομμάτι. Φαίνεται, επομένως, ότι, μέσα από τη χρήση της τεχνολογίας και των μουσικών εφαρμογών της, οι μουσικές δημιουργίες, εκτός από «προϊόν» προσωπικής έκφρασης, προκύπτουν και ως αποτέλεσμα μιας συλλογικής διαδικασίας, καθώς και ανταλλαγής απόψεων και ιδεών μεταξύ των ατόμων εντός ενός συνεργατικού πλαισίου (Hiilier, Greher, Queenan, Marshall & Kopec, 2016; Väkevä, 2020, σελ. 61).

Όσον αφορά τη μελλοντική αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand στη σχολική τάξη, οι περισσότερες συμμετέχουσες υποστήριξαν ότι έχουν ως πρόθεση να το αξιοποιήσουν σε μεγάλο βαθμό, διατυπώνοντας, μάλιστα, διαφοροποιημένους τρόπους για την ενσωμάτωσή του στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Συγκεκριμένα, ένας μεγάλος αριθμός του δείγματος υποστήριξε ότι θα αξιοποιήσει το εν λόγω πρόγραμμα στη σχολική τάξη και όχι κάποιο άλλο, αντίστοιχο, πρόγραμμα μουσικής. Και τούτο, κυρίως, διότι, για την

αξιοποίηση του προγράμματος Garageband δε συνιστούν προαπαιτούμενο οι προηγούμενες εξειδικευμένες και μη μουσικές γνώσεις.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, φαίνεται ότι μέσα από την αξιοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος παρέχεται η δυνατότητα της ηχογράφησης, της σύνθεσης, της επεξεργασίας και της ανταλλαγής μουσικών δημιουργιών μεταξύ των χρηστών, χωρίς, ωστόσο, να αποτελεί προϋπόθεση κάποια πρότερη μουσική εμπειρία (Louth, 2015). Αξίζει να σημειωθεί ότι σε ευρήματα αντίστοιχων ερευνών υπογραμμίζεται η συμβολή της αξιοποίησης του προγράμματος GarageBand στη δημιουργία μουσικής από τους συμμετέχοντες σε πρωταρχικό στάδιο σύνθεσης, ανεξαρτήτως προηγούμενων μουσικών γνώσεων (Nielsen, 2013; Sabet, 2018, σελ. 167).

Ένας ακόμη λόγος ο οποίος επισημάνθηκε από ορισμένες συμμετέχουσες αναφορικά με τη χρήση σε μεγάλο βαθμό του συγκεκριμένου προγράμματος έγκειται στην παροχή ευκαιριών που το ίδιο το πρόγραμμα προσφέρει, ούτως ώστε τα παιδιά να έχουν τη δυνατότητα να «συνδιαλλαγούν» με τα μουσικά όργανα σε ψηφιακή μορφή, με σκοπό να καλυφθούν οι «μαθησιακές ανάγκες» στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Επίσης, ένας μικρός αριθμός των συμμετεχουσών εξέφρασε την επιθυμία για αξιοποίηση του εν λόγω προγράμματος στην εκπαιδευτική διαδικασία με πειραματικό τρόπο από τους μαθητές. Τέλος, ένας περιορισμένος αριθμός των συμμετεχουσών αναφέρθηκε στην εν μέρει αξιοποίηση του προγράμματος και μάλιστα σε κείμενα πολύ μικρά σε έκταση. Και τούτο διότι θεωρεί ότι η δημιουργία μουσικής που αποβλέπει στην πλαισίωση ενός αφηγηματικού κειμένου που έχει ευρεία έκταση προϋποθέτει για την υλοποίησή του αυξημένο χρόνο και κόπο.

6. Συμπεράσματα

Αναφορικά με τους λόγους συμμετοχής του δείγματος στο σεμινάριο παρουσίασης του προγράμματος GarageBand, διαπιστώθηκε ότι η πλειοψηφία των συμμετεχουσών επεσήμανε το προσωπικό ενδιαφέρον ως το βασικότερο λόγο για τη συμμετοχή τους σ' αυτό. Όσον αφορά τα θετικά στοιχεία για τη χρήση του εν λόγω προγράμματος, προέκυψε ότι το στοιχείο της δημιουργικότητας συνιστά το κυριότερο, σύμφωνα με τις απαντήσεις που δόθηκαν από το μεγαλύτερο αριθμό του δείγματος.

Το στοιχείο της έκφρασης των συναισθημάτων είναι εκείνο που προτάσσεται στις απαντήσεις των συμμετεχουσών στην έρευνα ως προς τα οφέλη σε προσωπικό επίπεδο υπό το πλαίσιο της αξιοποίησης του συγκεκριμένου προγράμματος. Όσον αφορά τα παιδαγωγικά οφέλη που προκύπτουν μέσα από την αξιοποίηση του προγράμματος GarageBand, το στοιχείο του πειραματισμού αναδείχθηκε ως το κυριότερο μέσα από τις απαντήσεις της πλειοψηφίας των συμμετεχουσών.

Σχετικά με την προοπτική της αξιοποίησης του προγράμματος GarageBand στη σχολική τάξη, προέκυψε η θετική τάση των συμμετεχουσών ως προς το συγκεκριμένο γεγονός. Ακόμη, οι συμμετέχουσες φάνηκε να υποστηρίζουν την ισχυρή «ενσωμάτωση» του προγράμματος στην εκπαιδευτική διαδικασία και την εφαρμογή του με διαφοροποιημένους τρόπους. Ένας τρόπος αξιοποίησής του αφορά στη δυνατότητα «γνωριμίας» των μαθητών με τα μουσικά όργανα, ούτως ώστε να υπάρξει κάλυψη των πιθανών «αναγκών» τους στη μουσική σε μαθησιακό πλαίσιο. Ακόμη, υποστηρίχθηκε ότι το εν λόγω πρόγραμμα μπορεί να αξιοποιηθεί με πειραματικό τρόπο από τους μαθητές στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τέλος, ένας περιορισμένος αριθμός του δείγματος ανέφερε ότι θα αξιοποιούσε το συγκεκριμένο πρόγραμμα σε κείμενα μικρής έκτασης, θεωρώντας ότι η πλαισίωση μουσικής σε μεγαλύτερα γλωσσικά κείμενα προϋποθέτει τη διάθεση περισσότερου χρόνου, αλλά και πιο ενισχυμένης κατάρτισης.

Κλείνοντας, θα μπορούσε να υλοποιηθεί έρευνα σε μεγαλύτερο εύρος φοιτητριών Παιδαγωγικών Τμημάτων Προσχολικής Αγωγής σχετικά με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων του προγράμματος GarageBand για την πλαισίωση ενός αφηγηματικού κειμένου από τις ίδιες, διερευνώντας την επίδραση των τεχνολογικών ικανοτήτων ενός χρήστη στη δυνατότητα σύνθεσης μουσικής. INOEK INOEKI

7. Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Σπυρόπουλος, Σ. (2016). Η ρυθμική ενορχήστρωση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση με τη χρήση της μουσικής τεχνολογίας: μία πρόταση εκπαιδευτικής βιωματικής δράσης. *Επιστημονική Επετηρίδα Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Κορινθίας*, 2, 67-75.

Ξενόγλωσση

Bandlien, B.-T. (2020). Composing on iPad as middle ground education. In J. Eiksund, E. Angelo & J. Knigge (Eds.), *Music technology in education-Channeling and challenging perspectives* (pp. 233–256). Cappelen Damm Akademisk.

Bell, A. P. (2015). Can we afford these affordances: GarageBand and the double-edged sword of the digital audio workstation. *Action, Theory, and Criticism for Music Education, 14*(1), 44-65.

Bolton, J. (2008). Technologically mediated composition learning: Josh's story. *British Journal of Music Education, 25*(1), 41–55.

Bryman, A. (2017). *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας*. Αθήνα: Gutenberg.

Γεωργάκη, Α. (2004). *Εισαγωγή στη Μουσική Πληροφορική. Σημειώσεις στο μάθημα.* Αθήνα: ΕΚΠΑ.

Chen, J.C.W. (2012). A pilot study mapping students' composing strategies: Implications for teaching computers assisted composition. *Research Studies in Music Education, 34*(2), 157–171.

English, H. J., Lumb, M., & Davidson, J. W. (2021). What are the affordances of the digital music space in alternative education? A reflection on an exploratory music outreach project in rural Australia. *International Journal of Music Education*, *39*(3), 275-288.

Haleem, A., Javaid, M., Qadri, M. A. & Suman, R. (2022). Understanding the role of digital technologies in education: A review. *Sustainable Operations and Computers, 3*, 275-285.

Hart, A. (2018). The tablet as a classroom musical instrument. *Athens Journal of Education, 5*(3), 299-324.

Hiilier, A., Greher, G., Queenan, A., S., Marshall & Kopec, J. (2016). Music, technology and adolescents with autism spectrum disorders: The effectiveness of the touch screen interface. *Music Education Research, 18*(3), 269-282.

Hoffman, A. R., & Carter, B. A. (2013). Representin' and disrespectin': African- American wind band students' meanings of a composition-based secondary music curriculum and classroom power structures. *Music Education Research, 15*(2), 135–150.

Huovinen, E., & Rautanen, H. (2020). Interaction affordances in traditional instruments and tablet computers: A study of children's musical group creativity. *Research Studies in Music Education, 42*(1), 94–112.

Krippendorff, K. (2004). *Content analysis. An introduction to its* methodology. Thousand Oaks, CA: Sage.

Louth, P. (2015). Social justice and technology in music education. In C. Benedict (Ed.), *The Oxford handbook of social justice in music education* (pp. 473–486). Oxford University Press.

Norman, T. D. (2021). Using the iPad as a Compositional and Pedagogical Tool. *General Music Today, 34*(2), 4-12.

McKnight, K., O'Malley, K., Ruzic, R., Horsley, M. K., Franey, J., & Bassett, K. (2016). Teaching in a Digital Age: How Educators Use Technology to Improve Student Learning. *Journal of Research on Technology in Education, 48*(3),194 -211.

Muller, M. M. (2016). The Use of GarageBand within the PYP Curriculum-An Investigation of the British International School in Thailand. *International Journal of Social Science and Humanities Research, 4(1),* 544-560.

Nielsen, L. (2013). Developing musical creativity: Student and teacher perceptions of a high school music technology curriculum. *Update: Application of Research in Music Education, 31*(2), 54–62.

Nilsson, B., & Folkestad, G. (2005). Children's practice of computer-based composition. *Music Education Research, 7*(1), 21–37.

Robson, C. (2007). *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*. Αθήνα: Gutenberg.

Ruthmann, A. (2007). The composers' workshop: An approach to composing in the classroom. *Music Educators Journal, 93*(4), 38–43.

Sabet, S. (2018). *Study in mobile music technology: high school students composing with GarageBand for ipad* (Doctoral Theses). Rutgers, The State University of New Jersey, New Brunswick, New Jersey.

Sabet, S. (2020). Composing with mobile technology: High school students and GarageBand for iPad. *Journal of Popular Music Education, 4*(3), 349-369.

Savage, J. (2005). Information communication technologies as a tool for re-imagining music education in the 21st century. *International Journal of Education & the Arts, 6*(2), 1–11.

Savage, J. (2007). Reconstructing music education through ICT. *Research in Education, 78*(1), 65–77.

Väkevä, L. (2010). Garage band or GarageBand®? Remixing musical futures. *British Journal of Music Education, 27*(1), 59-70.

Wise, S., Greenwood. J., & Davis, N. (2011). Teachers' use of digital technology in secondary music education: illustrations of changing classrooms. *British Journal of Music Education, 28*(2), 117–134.

Wise, S. (2016). Secondary school teachers' approaches to teaching composition using digital technology. *British Journal of Music Education, 33*(3), 283-295.